Store fliser stiller store krav

Jo større fliser, jo mer trendy er de. Inspirert av kontinental tradisjon, legges fliser på alle gulvene i mange norske hjem. Og jo større formatet er, jo mer inn er flisen. Men i takt med at flisene vokser og bruksområdene blir flere, må større hensyn tas til blant annet underlag og håndtering.

Av Chera Westman/ifi.no, ifi.no

Å velge fliser på gulvet når badet pusses opp, er blitt en selvfølge for mange. Kjøkkenet, entréen, vaskerommet og terrassen er andre plasser mange bruker det slitesterke keramiske alternativet, foran vel så gode konkurrerende materialer. Nå er flisene også på vei til å erobre nye rom i private hus og hytter.

- Vi får stadig oftere inn kunder som kommer med hele planløsningen til oss, og vil ha fliser overalt, sier Patrik Björklund, butikksjef hos Höganäs i Brobekkveien i Oslo.

Bygger i høyden

For den som er inspirert av kontinentale trender, eller rett og slett ønsker et meget slitesterkt og lettstelt gulv, er fliser et riktig valg. Men keramiske gulv er ikke helt som andre materialer, og noen hensyn må tas:

- En god konstruksjon med fliser bygger litt i høyden, og det er ikke alle som har rom for det, sier Patrik Björklund.

Dessuten kan keramiske gulv uten varmekabler fort bli kalde, også om sommeren. Bor du i blokk med oppvarmede leiligheter under deg, er kanskje problemet mindre enn for dem med bakkekontakt eller med kalde lokaler, kjellerboder eller parkeringsgarasje i etasjen under.

- Du må tenke gjennom dette nøye på forhånd, fordi det er vanskelig og dyrt å angre seg, sier Björklund.

Tung håndtering

Nå som det er blitt på moten å legge store fliser, oppstår også nye utfordringer. Alt over 40x40 cm regnes som store fliser, men de største flisene Höganäs fører er 60x60 og 40x80 cm og 11 mm tykke. Andre leverandører selger imidlertid fliser som er opp mot 1,2 meter i kvadrat.

- Men store fliser er vanskelige å håndtere. Flisene blir fort svært tunge, du må bruke vakuumhåndtak ved montering, og det må gjerne være to som jobber sammen. Det er også langt fra sikkert at håndverkeren aksepterer å legge så store fliser, siden det er en meget slitsom jobb.

En stor gulvflis stiller også ekstra store krav til underlaget, som må være absolutt plant og rett. Hvis gulvet ikke er det, vil ikke hele flisen ha kontakt med underlaget, og luftlommer oppstår. Dette blir kalt "bom", og kan medføre at flisen sprekker ved belastning. Det er spesielt viktig å unngå bom på terrasser og balkonger der vann ellers kan trekke inn under flisen og fryse den i stykker.

Store fliser bør også dobbeltlimes, det vil si at det skal påføres lim både på gulvet og på undersiden av flisen. Da er det viktig at limet smøres jevnt ut over hele flaten, og ikke bare påføres som klatter i hjørnene!

Mer trinnlyd hos naboen

Et annet litt bortglemt - men viktig hensyn - å ta med fliser, er lydene. I egen bolig er det lett å se bort fra økte trinnlyder fra gangtrafikk, lyder fra barns lek eller når en stol trekkes ut. Men for naboen i etasjen under kan et nylagt flisgulv bli et sant mareritt.

For flisleverandøren er imidlertid dette et kjent problem, og de har tatt frem en enkel konstruksjon med trinnlydsmatte som bare bygger et par centimeter ekstra i høyden, og dermed passer godt for rehabilitering av boliger.

- Det er også viktig å sjekke at du har en tilstrekkelig stiv gulvkonstruksjon. Det får ikke være bevegelser i gulvet - da sprekker fugene opp, og flisene kan knekke eller løsne, avslutter Patrik Björklund.